

INFORMACIJA VISUOMENEI

Veiklos vykdytojas:

UAB Klaipėdos jūrų krovinių kompanija „Bega“, Nemuno g. 2b, LT-91199, Klaipėda. Kompanija „Bega“ (toliau - Kompanija) veikia Klaipėdos uosto teritorijoje, adresu Nemuno g.2, Klaipėda prie Kuršių Marių krantinių Nr. 66-72.

Didelių pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo tvarkos aprašo taikymas:

Dėl vykdomos amonio nitrato trąšų perkrovimo ir laikino sandėliavimo Kompanija yra priskiriama prie aukštesniojo lygio pavojingųjų objektų, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 966 patvirtintu Didelių pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo tvarkos aprašu (toliau – Avarių prevencijos aprašas). Vykdamas Avarių prevencijos aprašo reikalavimus yra parengta, suderinta ir pateikta kompetentingoms institucijomis objekto saugos ataskaita.

Veikla:

Kompanija teikia birių ir skystų ne naftos produktų perkrovimo, sandėliavimo, krovinių ekspedijavimo ir logistikos paslaugas Klaipėdos jūrų uoste. Pagrindiniai apdorojami kroviniai: birios ir skystos trąšos, mineralinės medžiagos, žemės ūkio produktai, cementas, augaliniai aliejai, monoetilenglikolis (žaliava PET granulių gamybai) ir kt. Kroviniai perkraunami iš/į sausumos transporto (geležinkelio vagonų, autotransporto) į/iš laivus. Krovinių partijos sukaupiamos dengtuose sandėliuose, rezervuaruose. Krovinių transportavimui naudojamos uždengtos juostinių transporterių galerijos. Kompanijos veikla sertifikuota pagal kokybės ISO 9001, aplinkos apsaugos ISO 14001, GMP+ B3 vadybos sistemų standartus.

Galimi pavojai:

Amonio nitrato trąšos – tai azotinės trąšos, plačiai naudojamos žemdirbystėje visame pasaulyje. Aplinkosaugos požiūriu amonio nitrato trąšos priskiriamos prie nepavojingų teršalų. Produktas ir jo nuoplovos, patekę į vandenį, negali bioakumuliuotis ir sukelti ligas vandens organizmams. Praktiškai nenuodingas, neturi antiestetinio efekto (nemalonaus kvapo, lipnumo ir kt.) Tačiau jos priskiriamos 5.1 pavojingumo klasei, tai yra pasižymi oksiduojančiomis savybėmis ir yra pavojingos gaisro ir sprogdimo atžvilgiu, o tai pat sąveikaudamos su piritu,

rūgštimis, superfosfatu, chloro kalkėmis, milteliniais metalais (ypač su cinku), skaidosi, išskirdama deguonį ir toksiškus azoto oksidus.

Nors trąšų gamybos metu amonio nitratas maišomas su inertinėmis medžiagomis ir todėl, vadovaujantis laboratoriniais tyrimais, trąšų sprogo gaisro ar detonacijos atveju praktiškai nesitikima, tačiau galima rizika įvertinta vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimais ir aprašyta Klaipėdos jūrų krovinių kompanijos „Bega“ saugos ataskaitoje, KJKK „Bega“ vidaus avariniame plane ir amonio nitrato trąšų krovos darbų ir atliekų tvarkymo Klaipėdos jūrų krovinių kompanijoje „Bega“ technologiniame reglamente. Šiuose dokumentuose numatytos ir amonio nitrato trąšų saugios krovos priemonės.

Kaip įvykus avarijai bus informuojama suinteresuota visuomenė:

Visuomenės perspėjimas yra organizuojamas vadovaujantis KJKK „BEGA“ generalinio direktoriaus įsakymu “Dėl KJKK „Bega“ ryšių ir informavimo organizavimo ekstremaliųjų situacijų metu”. KJKK „Bega“ priimtuose dokumentuose yra patvirtinusi gyventojų perspėjimo ir informavimo tvarką bei paskyrusi už tai atsakingus asmenis. Artimiausių gatvių (Lakštučių, Žuvėdrų, Gegučių, Varnėnų ir kt.) gyventojai patenka į dviejų KJKK „BEGA“ elektrinių sirenų girdimumo zoną. Kadangi apie ekstremalų įvykį neatidėliotinai yra informuojama Klaipėdos m. savivaldybės administracija, detalesnį Klaipėdos miesto gyventojų informavimą organizuoja Klaipėdos m. savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras kitomis Klaipėdos miesto gyventojų informavimo ir perspėjimo priemonėmis.

Pirminį pranešimą, kuriame būtų nurodytas avarijos, susijusios su pavojingomis medžiagomis, pobūdis, kur ir kada įvyko avarija, kokios pavojingos medžiagos gali išsiveržti į aplinką ir koks pavojus gresia žmonėms, vėjo kryptis, pirminės apsisaugojimo nuo pavojingų medžiagų priemonės, darbuotojų ir gyventojų veiksmai konkrečios situacijos atveju, per specialiąsias tarnybas ir Klaipėdos miesto savivaldybės administraciją paskelbia kompanijos darbuotojas, atsakingas už ryšius su visuomene.

Informacija apie galimų avarių pobūdį ir galimus padarinius, priemonės skirtos susidoroti su avarijos padariniais už objekto ribų, pareigos vykdyti specialių tarnybų nurodymus ir reikalavimus aprašyti UAB Klaipėdos jūrų krovinių kompanijos „Bega“ išorės avariniame plane, kuris skelbiamas viešai: <https://www.klaipeda.lt/data/public/uploads/2020/07/bega.pdf>.

Kaip elgtis įvykus avarijai:

Gavę pranešimą apie KJKK „Bega“ įvykusią avariją, susijusią su pavojingų medžiagų patekimu į aplinką, gyventojai privalo likti patalpose, užsidaryti ir kuo labiau užsandarinti lauko duris, langus, balkonus, orlaides bei ventiliacijos angas. Laukiant tolimesnės informacijos, saugoti kvėpavimo organus: užsidėti respiratorių ar ant burnos ir nosies marlės-vatos raištį ar sušlapintą rankšluostį. Esantys gatvėse - kuo greičiau evakuotis iš pavojingos zonos statmenai vėjo kryptčiai (nebėgti, eiti normaliu žingsniu).

Gavus nurodymą (pasiūlymą) laikinai išvykti iš namų, išjungti dujas, šildymo prietaisus, elektros srovę, užgesinti ugnį krosnyje. Į gatvę išeiti tik su kvėpavimo takų apsaugos priemonėmis. Išeinant iš užterštos zonos, eiti statmenai vėjo kryptčiai (kad vėjas pūstų į šoną), tik atviromis vietomis, vengti daubų, uždarytų kiemų, siaurų gatvelių, tankiai krūmais užsodintų vietų ir nebėgti. Atsižvelgiant į ekstremaliosios situacijos mastą ir pavojų gyventojams, gali būti priimtas sprendimas gyventojus evakuoti. Tuomet gyventojai privalo tiksliai vykdyti

avarinių tarnybų ir evakavimo organizatorių nurodymus. Evakuojantis turėti asmens dokumentus.

Pavojingojo objekto planiniai patikrinimai:

Kompanijos kaip aukštesniojo lygio pavojingojo objekto tikrinimą, ne rečiau kaip kas 12 mėn. pagal patvirtintą patikrinimų grafiką atlieka kompetentinga institucija ir valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos. Patvirtinti tikrinimų grafikai ir jų pakeitimai skelbiami Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento svetainėje: <https://pagd.lrv.lt/lt/ukio-subjektu-prieziura-1/ukio-subjektu-patikrinimo-metiniai-planai>. Informaciją apie paskutinio planinio patikrinimo datą galima rasti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento svetainėje adresu <https://pagd.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/valstybine-priesgaisrine-prieziura/pavojingieji-objektai/pavojinguju-objektu-sarasas/> arba <https://lt72.lt/pavojingieji-objektai/>.

Jeigu reikalinga susižinti išsamiau su saugios amonio nitrato trąšų krovos dokumentais:

Susipažinti su dokumentais galima atvykus į UAB Klaipėdos jūrų krovinių kompaniją „BEGA“, adresu Nemuno g. 2b, Klaipėda, kompanijos ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą (ESOC), prieš tai susiderinus su ESOC koordinatoriumi tel. (0-46) 395 700, +370 684 50375, el. p. bega@bega.lt.